

TOSLO-2005-91582 – RG-2006-1318

INSTANS:	Oslo tingrett – Dom.
DATO:	2006-05-09
DOKNR/PUBLISERT:	TOSLO-2005-91582 – RG-2006-1318
STIKKORD:	Erstatningsrett. Kommunens ansvar for vannskade. Avløpsanlegg. Utilstrekkelig vedlikehold. Forurensningsloven § 21 og § 24 a .
SAMMENDRAG:	Krav fra forsikringselskap om regress for utbetalt erstatning for skade påført bolighus og løsøre som følge av inntrengning av overvann fra kommunal vei. Vedlikeholdet hadde ikke vært tilstrekkelig til å hindre tetting av risten på gatesluket, og sluket tok ikke unna regnet. Rør og sluk inklusive rist på gatenivå ble funnet å utgjøre en del av det som forurensningsloven definerer som avløpsanlegg. Kommunen var erstatningsansvarlig etter forurensningsloven. Reduksjon på grunn av medvirkningsansvar ved løsningen av takrennedløp.
SAKSGANG:	Oslo tingrett TOSLO-2005-91582.
PARTER:	Hans Gunnar Næss og Gjensidige Forsikring (advokat Bård Iversen) mot Oslo kommune (advokat Espen Hansen).
FORFATTER:	Tingrettsdommer Finn Haugen.

---

1. Innledning:

Saken gjelder krav om regress for utbetalt erstatning for skade påført bolighus og løsøre som følge av inntrengning av overvann fra kommunal vei.

Stevning i saken ble tatt ut den 24. juni 2005. Tilsvar ble mottatt rettidig den 7. september 2005. Hovedforhandling i saken ble holdt den 24. april 2006. Under hovedforhandlingen møtte prosessfullmektigene og ett vitne. Det ble foretatt den bevisføring som fremgår av rettsboka.

2. Hovedpunktene i faktum:

Boligeiendommen Grefsenveien 58 i Oslo ligger på hjørnet av Grefsenveien og Engveien. Under et kraftig, men ikke ekstraordinært regnvær onsdag den 10. juli 2002 tok gatesluket i Engveien ikke unna regnvannet med den følge at vannet trengte inn i kjelleretasjen i Grefsenveien 58. Den antatte årsak var at risten på sluket tettet seg – sannsynligvis på grunn av kvist og løv. Det oppsto skader på bygning og løsøre. Skadene ble taksert av skadekonsulent og deretter utbedret av et skadebegrensningsfirma og et entreprenørfirma.

Under bygningsforsikringen foretok Gjensidige Forsikring oppgjør til eieren Hans Gunnar Næss med kr 96.547. I tillegg er Næss belastet en egenandel på kr 3000.

3. Saksøkerne har i korte trekk gjort gjeldende:

Kommunen er eier av avløpsanlegget og objektivt ansvarlig etter forurensningsloven § 24a for skade som voldes ved at kapasiteten eller vedlikeholdet ikke er tilstrekkelig. Skaden har sin årsak i vanninntrengning fordi avløpsanlegget ikke tok unna regnvannet.

Skadene er taksert, utbedret og dekket under bygningsforsikringen. Gjensidige har regresshjemmel i skadeserstatningsloven § 4-3 for utbetalt beløp på kr 96.547. I tillegg er kommunen ansvarlig for

egenandelen på kr 3000.

Saksøkerne har lagt ned slik påstand:

1. Oslo kommune dømmes til å betale Gjensidige Forsikring kr 96.547 med tillegg av lovens rente fra forfall og frem til betaling skjer.
2. Oslo kommune dømmes til å betale Hans Gunnar Næss kr 3000 med tillegg av lovens rente fra forfall og frem til betaling skjer.
3. Oslo kommune dømmes til å betale Gjensidige Forsikring og Hans Gunnar Næss sakens omkostninger.

4. Saksøkte har i korte trekk gjort gjeldende:

Kommunen bestrider ikke vannskaden, skadeårsaken eller regressadgangen.

Kommunen påberoper prinsipalt at det ikke foreligger ansvarsgrunnlag fordi det ikke er sannsynliggjort utilstrekkelig vedlikehold av sluk og rist. Tilstoppingen skjedde inn til avløpsnett og ikke i nettet. Forurensningsloven må suppleres med ulovfestet erstatningsrett.

Subsidiært påberoper kommunen at det ikke er årsakssammenheng idet gatesluk ikke er en del av avløpsanlegget.

Dessuten påberopes det at vann uansett ikke skal trenge inn gjennom grunnmuren ved at grunnmurer skal være tette, og vann skal ledes vekk ved terrengetilpasning og/eller drenering.

Saksøkte har lagt ned slik påstand:

1. Oslo kommune frifinnes.
2. Oslo kommune tilkjennes saksomkostninger med tillegg av lovsatt forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

5. Retten ser slik på saken:

Under et kraftig regnvær – som dog ikke var av ekstraordinært omfang – tok gatesluket ikke unna vannet, formodentlig fordi risten på sluket helt eller delvis var tett eller tettet seg på grunn av kvist og løv. Ved at gate og fortau er asfaltert, steg vann inn mot grunnmuren til Grefsenveien 58 og kom inn i kjelleren med den følge at det ble bygningskader og skader på løsøre.

Forurensningsloven § 21 fastslår at avløpsanlegg bl.a. omfatter anlegg for transport av avløpsvann – som også innbefatter overvann. Med støtte i forarbeidene (Ot.prp.nr.11 (1979-1980)) finner retten at overvann også omfatter regnvann, og at avløpsanlegg derved også omfatter anlegg til å lede dette regnvannet bort fra overflaten. Dette må etter rettens vurdering innebære at sluk og rør fra sluket til avløpsnett utgjør en del av avløpsanlegget. Retten ser ingen særlig grunn til at risten på sluket ikke skal utgjøre en del av sluket og derved avløpsanlegget. Risten har bl.a. til hensikt å hindre at gjenstander skal komme videre inn i avløpsnett og skape problemer for fri transport av avløpsvannet, og å hindre at kjøretøy eller personer skal påføres skade i slukåpningen. Avløpsanlegg, vanntilførsel og gater er en del av områdetets infrastruktur som i utgangspunktet er et offentlig ansvar. Etter rettens vurdering skiller dette seg fra drengsledninger – som er antatt ikke å være en del av avløpsanlegget – idet drengsledningenes hovedformål er å hindre vanninntrenging i den enkelte private bygningen som drengsledningene er lagt inntil. Det er først der en samleledning for drengsvannet er knyttet til det offentlige avløpsanlegget at ansvaret går over på kommunen. I den grad eiendomsrett eller ansvar for risten på sluket og vedlikehold av denne tilligger en annen offentlig instans enn vann- og avløpsetaten – eksempelvis samferdselsetaten – anser retten dette som et internt kommunalt anliggende som eventuelt kan begrunne

regress internt i kommunen, men det kan ikke ha avgjørende betydning for kommunens ansvar overfor en skadelidt.

Retten konkluderer etter dette at rør og sluk inklusiv rist på gatenivå utgjør en del av det som forurensningsloven definerer som avløpsanlegg.

Lovens § 24a fastsetter at det foreligger et objektivt ansvar for skade som et avløpsanlegg volder fordi kapasiteten ikke strekker til eller fordi vedlikeholdet har vært utilstrekkelig. Kommunen har derved en plikt til å forebygge tetting av risten og sikre at nedbøren ved vanlig regnskyll blir ledet bort. Det er ikke sannsynliggjort noen ekstraordinære omstendigheter i dette tilfellet. Eksempelvis har ikke skadelidte store trær med bladfelling over sluket, og det er ikke noe som tilsier at nedbørmengden var ekstraordinær stor.

Det må derved legges til grunn at vedlikeholdet ikke har vært tilstrekkelig til å hindre tetting. Foranlediget av kommunens prosedyre tilføyer retten at den ikke kan se at et minimumsvedlikehold som ville sikret åpen rist i dette konkrete tilfellet, ville være en praktisk og ressursmessig umulighet. At det i ekstraordinære situasjoner og på spesielle steder i praksis ville vanskelig til enhver tid å holde åpne sluk, kan være riktig, men det er ikke sannsynliggjort slike forhold i denne saken. Et ressurstilpasset jevnlig tilsyn med sluk og rist ville her med all sannsynlighet ha vært tilstrekkelig til å sikre avløpet denne dagen.

Kommunen er etter dette erstatningsansvarlig.

Erstatningskravet har tre hovedelementer: skadesanering, utbedring av betonggulv og skade på løsøre. Retten finner at utbedring av betonggulv ikke er en påregnelig følge av vanninntrengingen. Et betonggulv skal tåle en slik kortvarig vannbelastning. I den grad jordfuktig betong har gått i oppløsning, må dette ha sin årsak i langvarig fuktighet som ikke kan knyttes til den aktuelle inntrengingen av vann. Postene skadesanering og løsøreskade legger retten til grunn er påregnelige skader knyttet til det konkrete tilfellet. I tillegg kommer takseringsomkostninger.

I det området der vannet trengte inn, har bygningen også takrennedløp for store deler av det regnvannet som kommer på taket. Dette medførte at det ved det aktuelle regnskyll ble ledet mye vann fra taket og ut på bakkenivå i det samme området som vannet fra gata tok veien inn på eiendommen, og terrenget på dette stedet var ikke skrånet slik at vannet ble ført bort. Retten legger derfor til grunn at det var gatevannet sammen med takvannet som ledet til vanninntrengingen. Eiendommens eier burde ved omleggingen av taket ha gjennomført tiltak for å lede takvannet bort fra bygningen. Dette gir grunnlag for en medvirkningsreduksjon av erstatningen på 1/3.

Kommunens erstatningsansvar fastsettes etter dette til kr 44.522 til Gjensidige Forsikring og kr 2000 til Hans Gunnar Næss. Det er enighet om at det løper renter fra 15. november 2003.

Oppfyllelsesfristen er to uker.

Ingen av partene har vunnet saken fullstendig. Overensstemmende med hovedregelen i tvistemålsloven § 174 fastsettes det at hver av partene bærer sine omkostninger.

Domsslutning:

- 1. Oslo kommune dømmes til innen to uker å betale Gjensidige Forsikring kr 44.522 – førtifiretusenfemhundreogtjuetokroner – med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra 15. november 2003 til betaling skjer.*
- 2. Oslo kommune dømmes til innen to uker å betale Hans Gunnar Næss kr 2.000 – totusen kroner – med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra 15. november 2003 til betaling skjer.*
- 3. Hver av partene bærer sine omkostninger.*

